

מ פ ת ח ו ת

ה' נטילת ידים

סימן קל"ז מברך על נט"י קודם הניגוב והוי עוב' לעשייתן
 סי' קל"ז ע"ע ח'
 סי' רע"ז חין לשחות משאריח המים שרחץ מהם ולא לרחץ ממים ששחה מהם

ה' ברכות השחר

סימן ע"ט אסמכתא לכל הברכות שיהיו מעומד
 סי' שכ"ו חייב אדם לברך בכל יום שלא עשי גוי ואשה ובור
 סי' שמ"ה אשה הדלג ברכה של"ע אשה

ה' ציצית

סי' פ"ח למשמש בציצית ותפילין בשעת ק"ש
 סי' קנ"ח שלא לעשות ציצית מלמך שנגעשה בו מלאכה
 סי' קט"ז דין טליח שנקרע וסדר עשיי וסידורו ושיעורו

ה' ק"ש

סי' ז"ן חין לברך כשקורא ק"ש על מיטתו
 סי' שמ"ג יותר טוב לקרות הק"ש בלחש

ה' תפילין

סי' י"ח כהן חייב בתפילה של יד
 סי' קמ"ט פי' מ"ש לא יאחו אדם תפילין בראשו וס"ח בזרועו
 סי' קנ"ה בעל קרי בין באונס בין בו די בט' קבין ומותר להניח תפילין
 סי' קל"ג חומר הקורא ק"ש בלא תפילין וכמה דיני תפילין
 סי' קנ"ד רצועה של תפי' שנספקה חין לחופרה
 סי' קנ"ה ט"ב מותר בתפי' ועין סי' רס"ז
 סי' קל"ז ורס"ח סומא פטור מחפי' וליצית
 סי' קע"ו משמש מיטתו ובעל קרי לעניין תפי'
 סי' רס"ז אסור להניח תפי' בטה' ומותר בט"ב

ה' תפילה

סי' ז"כ שלא לנאח מבה"כ קודם קדושה דסידרה
 סי' כ"ח שלא ליטב ברחוב של בה"כ בשעת תפילה
 סי' נ"ה כ"ע קריאת וקרא זה אל זה ותשאני רוח ולתרגם ומהו קדושה ודבר שבקדושה
 סי' נ"ו היה עומד ומתפלל וז' שהתפלל אס פוס' בחול ובשבת ופי' דשמעתה
 סי' ת"ן שלא ליטב תוך ה' אמות של המתפלל
 סי' ע"א פי' מ"ש הר"ן בי כנישתא דשף יתיב בנהרדעא
 סי' ע"ז לבור ומתפללים תפי' ערבית קוד' נאח הכוכבים אי טפי עדיף לאיזה יחיד להתפלל אז עם הצב' ולקרות ק"ש וברכות אחר זה"כ או להתפלל ג"כ אחר נאח הכוכ' מיסמך גאולה לתפלה
 סי' פ"ט מה שאמרו אס יכול לחדש דבר בתפילתו כיצד הוא החי'
 סי' נ"ד כדרך שאמרו למי שאין לו מים לנט"י דאס יש לפניו ברמק ד' מילין ה"ה הוי למקום המחוקק להתפלל ולאחריו פחות ממיל חוזר

לב

ס פ ת ח ו

סי ט"ז מאן דלא גמיר לא ליקום למיקרי אלה נו ולא
יתן עיניו חולה

סי ס' כהן קטן אם קורא א' או להפטיר

סי ר"ו כהן ששחמד וחזר אינו עולה לדוכן ולקרר'
בח' ראשון

סי רל"א ע"ע נו' וכהנים ששאו גרושות והתרו בהן
ולא חזרו אף שאמר"ך חזרו אין קורין בחורה א'

סי רמ"ה סומא אינו קורא בחורה ע"פ אף דפורס
על שמע

סי עז"ר עטרה של ס"ח אסור להניחה בראשו של
אדם אפי' לחתן

סי ש"ל א' קורא וא' מחרגס ולא ב' והחזן לא יתרגס
סי ש"א ש"ך אסור לדבר בשעת קריאת ס"ח אפי' בין
גברא לגברא

סי ש"ב אסור לומר אפי' חיבה א' חזן מן הכחב

ע"ע נט"י וברה"מ

סי ג"ג אם נעו חתיכת פת ועבל בשומן לריך נט"י

סי שכ"ו שיעור כוס של ברכה ושיעור ט' קבין

סי שמ"ו אשה המברכת ברה"מ חלג ברית וחורה
ואינה מברכת להוציא אחרים י"ח

סי ק"א אם אמרו ה"ל ונברך איחסר לשחוח

ה' שבת

הי ד' עירב יין מבוטל ושאינו מבוטל אם רוב מבוטל
אין מקדשין עליו

סי כ"א אם קדש ושחה הכוס ואין דעתו לשחוח עוד
מברך אחריו ויעעמו כולם ולא דבר קודם שיטעום

ואם דבר ואם קדש ולא טעים
סי ל' אומר' ל"ה בשבת ולא במועד ור"ח ומזנה
ופורים

סי ל"ד לענין הטמנת חמין בע"ש

סי ל"ה ע"ע ח'

סי ל"ב לענין קריאה לאור הנר בשבת

סי ל"ג אי הוה חכיל בע"ש או י"ט וקדש ליה יומא

סי ל"ד מאן דתיב אפינא דשבתא ושתי חמר' וידע
ללאורתא לית ליה חמר' להבדיל מבדיל כד בעי
למיקם מסעודתיה

סי פ' אין אומרים והוא רחוס בשבת וי"ט ושלא לשחוח
קודם הבדלה

סי פ"א אין מדליקי' במ"ש עד לאחר הבדלת החפילה

סי ק"ח חולה יכול להחפול מיושב ואם כבד עליו החולי
גם משמשו פטורין

סי ק"ך ש"ג שנכנס לבה"כ וכבר החפלו הכבוד החפילה
בלחש יונא י"ח בחפילה בקול רם ואז"ל

סי קל"ד קטן וחומש בידו אינו משלים לוי'
סי ר"ד אימתי חזר הש"ך לומר ברכו למי שלא שמע

סי ר"ה סדר נפילה אפים וחזן חפ"י ערביה
סי של"ה יחיד המחפול צביהו וא"י לכוזין לא אינפת

לן אם משמע או יציה קולו בחפילה
סי של"ו מי שהחפול אסור ליהדר בהדי ש"ך הוי' ללוחא

סי שמ"ג ט"ט לנפילת אפים היתה על ד' שחא' ושהיו
פניו מוטין למטה

ע"ע ש"י

סי ל"ה מי שהוא מבין י"ג יכול להיות ש"ך א"ל אפשר
באחר

סי י' ש"ך נחמד בא"א או נגב ושב חזרין אוחו ואין
מורידין אוחו לפני החיבה ביום חגיגת וכן ש"ך שאינו
מחנה

סי ל"א ש"ג שמרניים עליו בדברים רעים אין להוציאו
ומוכיחין אוחו ואם לא קבל מוציאין אוחו

סי י"ד מהו ש"ך ומאי יניה עובר לפני החיבה
סי קע"ז ש"ך לריך להקרות לכהנים

סי של"ה ש"ג שבה לבה"כ ולא החפול בלחש וכב'
החפלו הכבוד אם לריך להחפול בלחש חחילה ועיין

סי ק"ך
סי שמ"ז ע"ע ח' דבדיעבד מוציא הרבים י"ח אף שעדין
לא החפול בלחש וחזר ומחפול

סי שמ"ח אסור לעבור לפני הש"ך אף שאינו בחפ"י
י"ח

סי שמ"ט ש"ך שאמר ברכו בחחילה אינו חזר לאו'
אח"כ

סי של"ג ש"ך קבוע שאינו יודע כוונת החפ"י אסור'
להחפול

ה' קריאת ס"ת

סי א' ישראל שעלה לקרו' בחורה וקודם ברכתו נכנס
כהן לבה"כ יתחין בחיבה עד קרא הכהן ולוי והוא

קודם לאחר אחריהם
סי ב' ברו לא הוי החחלה ברכה כי אם אשר בחר

סי כ"ה אסור לדבר כיון שנפתח ס"ת וא' קורא והכל
שומעים

- סי' פ"ד מזה להרגם ולהפטיר בזביח' ע"ש פי' טרבה מרבנן
- סי' ל"א ברכת להדליק נר של שבת הלכחא היא ואמתי מבר'
- סי' ק"א כוס של קידוש אין לברך אחריו ושללאחר ברה"מ מברך' ד' כוסות טעוני' ברכה לפניו ואם אמרו ה"ל ונבר' איחסר לשחות
- סי' ק"ב שמזדילי' פושטי' כולן ידיהם ונאוחין לאור הנר
- סימן ק"ג ברכת הנר חובה ולמה מסתכלים בידים ובנפרני' ואם אין לו כוס' ודין הבדלה מולאי ט"ב ש"ל בשבת
- סי' ק"ה אם אינו אוכל ליל שבת לסיבה לא יקדש עד היום באכילתו
- סי' ק"ו ע"ט ה' אבל אומר ויטלו אף שאינו אוכל ה"י ק"ט ע"ש שהיה מעונן והדליקו ואח"כ זרחה חמה ה"י ק"י מ"ש נטל ידיו לא יקדש באמה קידוש וטעמו סי' קי"א יהיה בעמידה עד דמקדש שליחא דנבורה ועד דא' מקדש השבת
- סי' קי"ג ח"ל לשים כוס של קידוש ע"ג עיניו חלל סי' קי"ד מקדשין בבה"כ אף דליכא אורחים
- סי' קט"ו מי שמברך ביום שבת בורה פה"ג ומקדש השבת טעום
- סי' קט"ז אם קדש אינו מקדש עד למי שידע ואם ח"ל יין מקדש על הפה חוץ מליל פסח
- סימן קי"ח כשמקדשין על הפה מברכין על הפה תחילה
- סי' קכ"ט מותר להוסיף על אוהל עראי בשבת ול"ל זי"ט
- סי' קמ"ח זמן ג' סעודות של שבת ושמוחר להדיח כלים מערבית לשחרית ומשחרית למנחה וכלי שחיה כל היום
- סי' קפ"ב אין מלקין בשבת וי"ט ומכניסין אוחו בזבי' הסוחר
- סי' קל"ב חלל פירות ילא י"ח סעודה ג'
- סי' ר"ך אם מותר להחמסק בחלמוד בשעת מנחה בשבת
- סימן רפ"א אסור לחלוב פרות בשבת אף שמשכמותו ותיקונו
- סי' רכ"ב בולעין בשבת וי"ט על ז' ככרות שלמות חוץ מליל פסח
- סי' רכ"ג כמה מותר האיש ואשה ללאת בשבת
- סי' רכ"ד אין מקדשין בשבת אבל מותר לבטול לכתחי' בשבת
- סי' רכ"ה ההורג פרעוש והכירו אח"כ אין עליו כלום
- סי' רכ"ו מטער לאכול סעודה ג' פטור
- סי' רכ"ח אסור לדחוק פשתן שבסחימת הגקב שבבבית בין ביד בין וכו'
- סי' רכ"ט אסור לומר לעבדו בשבת וי"ט לקוט לי תאנים להביאם לערב
- סי' ר"ל מותר להאכיל חולעת המשי בשבת וי"ט
- סי' רל"ב אם מותר לכרוך שעוה ע"ג פחילה של פשתן להדליק בשבת
- סי' רל"ז נר שלא הודלק באוהו שבת מותר לטלטל ואם הודלק אסור בכל אופן
- סי' רל"ז ע"ע ח'
- סי' רל"ט עשית שוחטים מים ושמן ודולק והולך עד שמגיע למים וכובה אין בו משום גרם כיבוי
- סי' ר"מ פחילה של למר גפן מותר להדליק בשבת
- סי' רמ"א אשה לא תכחול עיניה בשבת
- סי' רמ"ב מטר היורד בשבת וי"ט מותר לשחות לרחוץ מהס
- סי' שמ"ב מוסיפי' מחול על הקוד' מלפניו ולאחריו

ד' עירובין

- סי' מ"ג מ"ש ששלמה המלך ע"ה תיקן עירובין וכי לא היו נוהגין ישראל לערב קודם
- סי' מ"ד עושה למי שינא חוץ לתחום בזמיר ולמ"ש מוליכו פחות פחות מד"א היינו שלר"ך לישב כל פחות מד"א וסי' קמ"ז
- סי' קכ"ה ז' שנוות בחצר ויותר והס מחולקים בזמנות' נריכין לערב וסדר העירוב
- סי' קכ"ז ע"ע עירובי תחומין וסדר עשייתו ותיבתו ואחיא חוץ דחולב בשבת אסור משום מפרק וזי"ט אסור לחוץ הקערה
- סי' קמ"ו גוי שמילא מים בשבת והביאם מר"ה לטרונו ואינו מכירו מותר לישראל לשחות ממנו וסחמא אפי' מכיר
- סי' ר"ז מבוזות המפולשין לרה"ר עושה דלת מכתן ונחי וקורה מכתן ומקומן
- סי' ר"ח אשוי חצר ששכת ח' מהן ולא עירב
- סי' ר"ט מדינות התוקפות חומה אף שיש ס' רצוא ודלתותי' נעולות זלילה הס כרמלית

סי' ר"פ סדר הגעלה ודיניהם
 סי' רפ"א ע"ע אפיית מלה בפסח
 סי' רפ"ב דין מאני דקונייא לפסח וליון נסך
 סי' רפ"ג למין ממניי כלים מהו תיקונם
 סי' רפ"ד אין לשון ואין מקטפין העיסה בין היינו בלילה
 הא'

סי' רפ"ה חטים הבאים בספינה אם לחות או נשחנו
 מראיהן אסורים
 סי' רפ"ו מי שרואה לקדש בלילה פסח בבחים הרבה הואך
 יעשה וסידורו
 סי' רפ"ז שלא ללוש אלא במים שלנו הוא לכל ימי
 הפסח

סי' רפ"ח מי פירות אין מחמיצין
 סי' רפ"ט פירו' מ"ש בפסחים ג' נשים עוסקות בבצק
 סי' רצ"א הסיק את החמור ישראל והדביק את המנה
 גוי מותר ולא להיות חובה ועיין סי' רצ"ו
 סי' רצ"ב פרוסת נהמא דנפל לחביטא דמשמח או דחמרא
 מ"ד לפסח

סי' רצ"ד י"ד דתל בשבת לעגיין ציעור ואכילה חמך
 סי' של"ז וסי' רמ"ג למה אין מופלין ע"פ בניסן
 ותשרי
 סי' של"ח ע"ע ח'
 סי' של"ט ע"ט מפני מה מופלין ע"פ בסיון

הלכות י"ב

סי' מ"ב סדר עירובי תבשילין
 סי' מ"ג מ"ש יו"ט של עזרת ברור סי' יפה לכל השנה
 היינו יום מ"ה

סי' קכ"ד מערב בבשר ללי או מבטל ובדגים ולא
 יהיה פחות מכית ומברך ואומר ומניעו עד ליל
 שבת

סי' קס"א חלה שמתנין אותה לכהן מותר לקרות לה
 שם ב"ט קודם אפייה משא"כ בחלה של אש ואם
 קרא לה שם מותר לאפותה

סי' קס"ב ע"ע ח' וברכתה ואין קוין חלה מכהן
 סי' קס"ג ע"ע ח' ובכמה שיערו להפריש חלה
 סי' קפ"ג גרם כיבוי אסור וב' י"ט ב' קדושת הן

סי' קפ"ד דגים וכיוצא שזרם ב"ט או פירות שחלשום
 ב"ט א' מותרין בשני חוץ מר"ה
 סי' קפ"ה כל התבלין מוכין כדרך חוץ ממילח ובגד
 דתפרו או נבעו גוי ב"ט לישראל אסור חוץ מאם שיגר
 לו דורח

סי' ר"י עיר שכולה ישראל וגוי א' דר בניהם אסור עד
 שישיכירו רשותו
 סי' זכ"ר העושה בה"כ על גבי רשות הרבים או
 על כרמליה

ד' פסח

סי' פ"ז יתחיל בבדיקה חקף לברכה ואם סח שיחת
 חולין קודם החמלה ל"ל ולברך ושלא לדבר בכל
 הבדיקה

סי' ז"ג י"ד שחל בשבת אחמי מצבעין ואופין המנה של
 מנה ואי נחן עיסה בבקב חביטא דחמרא
 סי' ז"ד פי' בצק חרש ושיעורו להחמיץ

סי' ז"ה בשעת הדחק לוקחים קמח מן השוק ולא
 לכחילה וסי' רצ"ג

סי' ז"ו אין חולטין אם לא לחולה ומה שבלא זה איכא
 סכנה
 סי' ז"ז ע"ע ח'

סי' ז"ח מים שלנו בעינן למנה דכוליה פסחא
 סי' ז"ט ע"ע ח'

סי' ק' ע"ע ח' ושארור ללוש או לקטף לליל א' המנה
 במי פירות מכאן ואילך מי פירות לבדן בלא עירוב
 מים מותר

סי' ק"כ ורפ"ו בין כוס א' לב' ובין ב' לג' דוקא
 מותר לשמות כמה שירצה ואין מברכין על ההלל
 לפיו

סימן קי"א אם אין לו יין לד' כוסות ישרה למוקים
 סי' רמ"ד אם לא בירך ביום א' על ספירת העומר יברך
 שאר הימים

סי' רס"ט אי מבשלין תבשיל מקמח לחולה או היה ש"ל
 סכנה
 סימן ע"ר על מוריים שהוא מקמח ומלח שאסור
 לקיימו

סי' ער"ב מלת גוי מותר וכל איסורין שבתורה בל"ט
 חוץ מיי"ן ט'
 סי' רע"ג חמור של חרס שאופין חמך מותר לאפות
 מנה ולא בטסקא

סי' עד"ר לענין מלאכה בע"פ מקום שנהגו נהגו
 סי' ער"ה א"מ בע"פ ושאר י"ט ועונשן
 סי' רע"ח מה שאין נושאין בין פסח לעזרת אינו אסור
 אלא מנהג

סי' רע"ט ליל פסח מברך המוציא קודם על אכילה
 מנה

הלכות ראש השנה

סי' ח"ל לא עוב עושים האומרים ברא"ה כל נדר שאני עתיד לידור כל השנה הרי הוא בטל דאין לעשות קן סי' ס"ד אין להענות ברא"ה ולא בשבת שובה סי' ס"ה ע"מ מחריעים אחר התפילה ואם לא החריעו אין בכך כלום סי' ס"ו אין חילוק בין יחיד ללבוז במוסף של ר"ה סי' ע"ח המודר הגאה משופר מותר לתקוע לו תקיעה של מצה סי' פ"ב טעה בהמלך הקדוש או בהמלך המשפט אל"ל סיים שפיר דמי לחזור ואם סיים אין לחייבו סי' פ"ג ע"ע ח' מגאון אחר שחזר וגם ש"ך שטעה סי' קל"א טעם שתיקנו זכרנו לחיים בג' ראשונות ובספר חיים בלחרו' סי' ר"ב על מה ידון האדם ברא"ה סי' רל"ו אם צירך החוקק וגאנס וא"י. הב' חוקק וא"י לברך והוא דהיה שם כשצריך הראשון סי' רל"ו כמה ובכן אמרין ולמה הם רומים סי' של"ו כמה תקיעות חוקקין ברא"ה ולמה הם רומים

ד' יום חכפורים

סי' ט"ו מכת מרדות כמה הוא סי' ט"ז סדר המלקות ועשיית הרעצה סי' ס"ז טעם שחוקקין קשר"ח מולאי יו"כ והוא מנהג ולא טובה סי' ס"ח איסורים מקנה פניו במים ואם י"ל לפלוף בעיניו או על פניו מותר ועיין סי' רל"ח סי' ס"ט פי' הירוש' אדם שסרח על חבירו יעשה שורה של אנשים סי' קמ"ג מ"ש ביה"כ כל נדרי ומערימים לבטל כל נדר שידור עד שנה הבאה סי' קע"ד הרואה קרי ביה"כ אל"ל טבילה אלא רחיצה ועיין סי' רל"ח סי' קע"ה ורא' אנשים הטובלים אל"ל לברך סי' רל"ט ט"ט לעשיית הכפרות מחרנגול וסידור סי' קל"ד כמה וידויים אומרים ביה"כ סי' ט' אין מצרכי' על טבילת יוה"כ ומחפלה ח"י ככל השנה ומחודת אחר חפי' סי' ש"ח כל רחיצה שהאבל אסור אסור כל אדם ביה"כ ואבל שחל ג' שלו ערב יוה"כ אינו טובל

סי' קפ"ו בולעין על ב' ככרות גם ב"ט סי' קפ"ז מותר לירד לבור ב"ט להזיח הדלי ומוסר לחלמידים סי' רי"א הבוגרים ודורכים גחות ברא"ה בכונה מפסידין ב"ד אוחס מהם סי' רי"ב ורי"ד מלאכות המותרות ברא"ה בין על ידו בין סי' רי"ג אופן המותר ליתן בהמתו לרועה בימי החג אף שעושה בו לרכיו עוד סי' רי"ב ע"ע הבאה כלים מבית האומן וליתן בגד לחייט או ללוצבו לצורך ח"ה סי' ע"ב גבי מה ב"ט א' דאמרו יתעסקו בו עממין דוקא ולא עבדים סי' רי"ד מי הם המותרין לעשות מלאכה ברא"ה סי' רט"ו באיסורי ח"ה מוגזא קנסין ואי אפטר משמחי' ליה סי' רט"ז מהו איגרות של רשות דכות' ברא"ה סי' רי"ח אין נושאין נשים בכל המועדים סי' רל"ח מנורה של חוליות אפי' קטנה אסור לטלטלה ב"ט וקני מנורה שהחירס בשבת חייב סי' רס"ט על ב"ד מוטל לגזור ולהזהיר לעם על מלאכות האסורות ברא"ה סי' שי"ד ביום ש"ח נהגו להקל ולהחיר ולהביא מוגמר בבה"כ בשעה שאומרים קלוסין לחורה סי' שכ"ב ע"ע ייחוס אבלים ב"ט או ברא"ה סי' שכ"ג הנקבר ברגל נקט ז' ול' אחר הרגל חי"ט אחרון ורא"ה ויה"כ מפסיקין אבילות וכל רגל לכמה ימים עולה ושמע שמועה קרובה בשבת וביום א' היא רחוקה די ביום א' סי' שמ"ט אין לומר ב"ט ושומר לאחינו ובואינו מעתה סי' רי"ט אין אומרי' ל"ה ב"ט ובה"ה ורא"ה סי' קי"ב אסור לומר כל שאינו בלה"ק בין במנח בין בפומא אפי' במשחה

ה' תענית

סי' ע"ז כל הצומות בטלים חוץ מט"ב וסדר ערב ט"ב סי' שכ"ד כל התעניות ואפי' יו"כ מותר לטעום ושיעורו ולא יבלע סי' שכ"ה אם יכול לשתות אחר שינה בתענית רשות או חובה וקן וחלש המחננה שחוש' לסכנה מחכילין אוחס גם ביה"כ

סי' רג"ל זמן ההדלקה ופי' תרמודאי
סי' רל"ד רביס הדריס בחזר מצוה שדליק כל א' ואס
משחחפים יולאס
סי' רל"ה אס מדליקין באצוקה של שעוה

י"ד ה' טרפיות

סי' ל"ז וחרי אורי דסמכי אס נפרדין לעיקרא ומחוצרין
בסוף או להפך או כו' מ"ד

ה' מליחה ובב"ח

סי' רס"ג עוף מותר ללחוה בלא קריעה ומליחה במינה
בית השחיטה לחתח
סי' ק"ך וקל"א בינה לחתבשיל בבשרא אסור לאוכלה
בחלב ובינה טריפה שחתערבה אפי' בחלק אסורה

ה' תערובות

סי' יו"ד שרץ שנפל לקדרה חס או זוג משליכה והחבשיל
מותר ואס נפסק הביטול הוי כשאר איסורים

ה' מאכלי ובישולי עבו"ם

סי' י"ב לענין קיבה של נכרי ופי' מ"ש המשנה לא זו
ממקומה
סי' קפ"ח חמאה של גויס מותרת
סי' קפ"ט דבש דבורים שעושים ממנו סכר מותר
סי' רמ"ח גבינות הגויס אסורה

ה' יין גסר וכליהם

סי' רמ"ח כל שהוא מיי"ן שנפל לקדרה אסורה בהנאה
סי' רמ"ט ענבים מבוקעות שמוכרין הגויס בשוק מותרים
ולא מחוקין איסורה ואס נפל עלייהו יין
סי' רי"ן גת של אבן שזיפתה גוי או של חרס
סי' רל"א יין כל שהוא אסור בהנאה ואסור בכל שהוא
ואין לו ביטול
סי' רל"ב המפקיד יינו אלל גוי אסור בשחיה ולא בהנאה
ובאחיה גוי ובאחיה אופן אסור
סי' רל"ג אחיה מיקרי חותם חוץ מוחס וקנקניהס של
חרס אחר י"ב חודש מותרים
סי' רל"ד עבדים ובני השפחות שחלו ולא טבלו קטנים
אין עושים יי"ן וגדולים עושים ולוקח יין מישראל
שאינו מדקדק על שמירתו

סי' ש"ב גם בסיכה מוסיפין מחול אל הקודש ומצערב
מותר בה' עיניין

ה' סוכה

סי' קצ"ט שלא לאכול אפי' פירות חוץ לסוכה
סי' ש"ט לעשות סוכה צבה"כ ובה"מ ומייבס כל א' לעשות
צביחס ואין יולא' בסוכה בה"כ
סי' שי"א וסכ"א פירש עליה סדין מפני החמה או כו'
פסולה וחתן ושזבניו פטורין כל ז'
סי' שט"ו מברך על הסוכה בשעת קידוש ואומרים סוכה
ואח"כ זמן
סי' שט"ז פי' הרחיק אה הסיכוך מן הדופן ג' טפחים
סי' שי"ז סיכך בעפלי פשתן פסולה בהלני פשתן כשרה
סי' שי"ח זריכה ב' דפנות כהלכתן וג' טפח ועורת פתח
סי' ש"ך להמשלשל דפנות מלמעלה למטה

ה' לולב

סי' ל"א להקפת ס"ח בלולב
סי' ל"ב שיברך על הלולב קודם נטילה וסדר נטילתו
סי' ע' בהליכתו לבה"כ יטול הלולב בשמאל וכל א' יברך
לעצמו
סי' ש"ג מקום שאין שם כי אס לולב א' נטלו החזן תחילה
ואח"כ נחתו לכל א' במחנה
סי' ש"ד נטילת לולב ומקום הנענועין וסי' ש"ט
סי' ש"ה אס הוסיף על ג' הדסים של ג' ג' בקינא ובחוספת
אין עבות אינו פוסל
סי' ש"ו דברים הפוסלים בלולב כגון ניטל התיומת
סי' ש"ח ביום ז' של ערבה זריך ליעול ערבה מלבד
מה שבלולב
סי' ש"י עלתה בו חזוית כל דהוא וניטלה פטימתו יוס
א' פסול ופי' חוטם של אחרוג מהו
סי' שי"ב שיעור לולב ומיניו וקי"ל כרי"ג ג' הדסים וב'
ערבו' ואפי' ב' קטומים
סי' שי"ג היכא דלא איכא לולב כי אס גזול או יבש
סי' שי"ט אס אין כל ההדסים עבות יולא
סי' שמי"א ט"ט מה שחובטין הערבה בקרקע

ה' הגובה

סי' ל"ב מותר השמן אחר שכלתה רגל מ"ה שיירי מצוה
הן ומרקין
סי' קנ"ז נר חנוכה וקידוש היום פרסומי ניסא עדיף

פ ת ח ו ת

ס' קע"ב המקשה לילד ורחמה דם בקשיה מדה היא ומלאכו' שהדה עושה לבעלה
 ס' קע"ג לידה נריכה ז' נקיים רופים ורחקה גם ליל
 ל"ג לזכר וליל ס"ז לנקבה

ה' נדרים ושבועות

ס' ז' אין להשביע שום אדם אס עבר עבירה אף שלא
 עליו ש"ר
 ס' ר"א ט"ט למה כהן המשביע לאשחו שלא חאכ' פירוח
 ממחינין לו יוחר מ'שראל
 ס' ע"ה מי שנשבע שלא ליהנות לאשחו ולית ליה לשלם
 כחובתה

ס' קל"א מי שנשבע שלא לשחוח יין אס שר בכלל או
 להפך
 ס' קל"ד המדר מן החלב אס מותר בקום ולהפך
 ס' קל"ה מי שנשבע שלא להתפלל בכנסת פ' ויש לו
 מקום קרוב לכה"כ ורזזה לסותרו ולפוחמו לכה"כ
 ליטב שס להתפלל אסור אל"כ פוחמו ע"מ
 שהוא שלו

ס' קל"ו מי שנשבע שלא לאכול פת זמן קרוב אסור
 בכעבן וסופגנין ומותר בד"ס"א אל"כ אומר שלא כיון
 אל"א על פת האפויה בחמור

ס' קל"ז פוחחין בחרט' ומקקין לאלהי ישראל ופיר'
 והיאך פוחחין בחרטה וס' קמ"ה

ס' קל"ח אס נדר על דעחו על דבר שיעשה או לא
 יעשה פוחחין לו ומחירין אוחו מיד משא"כ מר על
 דעת רבים

ס' ק"ס אס נשבע להתעמת ביזם פורים חלה שבוטחו
 ס' קמ"א הנשבע ביו"ד הדברות ובס"ח אל"ל החרה ואס
 נשבע בסדורים

ס' ר' מי שנשבע שלא ליכנס אל"פ אס מת מותר
 ליכנס

ס' ש"מ רבים שנשבעו או החרימו שלא לתח ולהו"י שום
 הולאה עד שיהיה קך ואירע להם דבר מ"ה השבוע'
 אינו כלום

ה' צדקה

ס' קמ"ה מאן דמקדש לעניים או לכה"כ לא חזיר שום
 הקדש אל"א לימא ה"ל לעניים או לכה"כ

ה' ס"ת

ס' ט"ל אס מותר לכתוב פסוק בלא שרטוט והניקוד
 כשרטוט

ס' רנ"ה שפחה גויה שזודעת ע"ז והעבילה אדונה בע"כ
 כיון שאין מזכרת שס ע"ז הרי היא כעבד כשר
 ס' רנ"ו מותר לשלוח יין ביד גוי או להפקיד בחותם
 חוך חותם ואופן חותם ת"ח
 ס' רנ"ז נודות חדשים שעיבדן או ריבבן גוי ביין או
 בחומץ

ס' רנ"ח יין מבושל דאין בו משום יין נסך לא שנא לנטמק
 ל"ש לא לנטמק ל"ש כו'

ס' רנ"ט גוי נקיט זיקא או כובא וישראל אזיל אבחריה
 מ"ד

ס' ר"ס חומץ של גוים אסור
 ס' רס"א סדר חיקון קנקניהס ובורות שלהס

ס' רס"ב ישראל שמכר יין לגוי והולוכו הגוי היין לביתו
 והחזירו על סיבה מותר בהנאה

ס' רס"ד יין אסור בכל שהוא ושלא במינו בנ"ט וגת של
 אבן שזיפחה גוי ועכברא או שרץ דנפל בשיכרא או
 ליין ושמן

ס' רכ"ה הלוקח כלים מן הגוים אופן השקן

ה' עבו"ם

ס' רמ"ו ע"ז של נוחים שנפל ומכרו הכוחים עליה
 ולאביה אסור ליקח מהס וליהנות

ה' צרה

ס' ה' נדה שרחלה אחר ימי נידתה ולא טבלה אין
 מתרחקין ממטבחה ומושבה

ס' ו' אס מצרכין על טבילה נדה
 ס' ק"ס אסור לעשות חופה לנדה ולברך עליה ז'
 ברכות

ס' קס"ד נדה שטבלה ביס לא עלתה לה טבילה
 ס' קס"ה בחולה אפי' חזיקת ששאלה נריכה ז' נקיים
 ומעוברת ומניקה שראו דס הויין ככל נדות חזבות
 וס' קס"ח

ס' קס"ט צועל בעילת מ"ה ופורש הוי אף בחזנות
 שלא הגיע

ס' קס"ז אשה שטבלה בחמת המים שאין מ' סאה
 מכוונסס אל"א רדופין והן עולין עליה

ס' קס"ט נדה שאינה יכולה לטבול בסיבה אין לה תקנה
 ברחיאה כי אס לטהרות ולנגיעה

ס' ק"ע נדה מברכת ברה"מ ומחפלת ומייב' לברך
 בטבילה

ס' קע"א זמן קביעות וסחה והיכא דסכיר נהרא

ספח ח ה

לה

סימן מ"ח הפרת מדוי או שמתא למי שנתתה
 בחלום
 סי' קל"ט רבים שקבלו על עצמה תענית או חיקויים
 ונדע להם כי טוב לשנות את הדבר משני ולא
 החריו מחירין החר'
 סי' קמ"ב השומע אזכרה מחזירו בכל לשון מנדהו
 סי' ק"ף כהן דנסיב גרשה ושמתוהו ולא גרשה משמתין
 ליה עד דפריש מינה
 סי' קל"ה שילטון שזה להחריס בקהל צעד זרכיו והקהל
 מוכרחים בסיבה להחריס אינו כלום

אבן העזר

סי' קמ"ז כהן דנסיב גרשה בחו פסולה לכהונה וישראל
 דנשא חללה בחו גרשה
 סימן קפ"ג כהן שמתא למת ילקה ומהו מכת
 מרדות
 סימן שמ"ה אין לברך לאלמון ואלמנה אלא אשר
 ברא

השן משפט ה' דיינים

סימן פ"ו מוסר על דיינים הממשכנים בלא ר"ת
 ולהעבירם

ה' עדות

סי' ח' עד א' שהעיד על אדם שעבר עבירה או על
 אשה איש מנגדיק ליה
 סי' כ"ד מ"ש אין מקבלין עדות מע"ה
 סי' קע"ט הנחמד בעבירה בפנייה ומקודם העידו
 עליו שפרוך היה ולאוסרה א"ל להעיד עד שיראו
 כמכחול

טוען ונטען בו'

סי' קל"ב הנאי שאדם מתנה על עצמו בשטר קודם
 הקניין ואח"ך התנה בלא קניין ולא ביטול הקניין
 הקדום
 סי' קל"ג מי שצבע לחזירו וחזירו כפר ומראה לו כ"י
 דאינו יכיל לכפור
 סי' מ"ט הנוטל קניין ריך שיחפוס ג' אצבעות או יחיר
 מהסודר

עניינים נפרדים

סי' ט' על עבירות שבחורה לאוין שיש בהן מעשה לוקן
 ועל דרבנן מכת מרדות

סי' ר"א ט"ט אחאי לא נכתב שמו של הקב"ה במגיל'
 אסתר
 סי' ר"ג מגילה אסתר זריכה שרטוט
 סי' שכ"ט המוחק אות א' מהשם עובר בל"ת ושמו'
 הנמחקים ושאינם נמחקין
 סי' של"ב ס"ח שאין לו חגין מותר לקרות ושאין לשנו'
 מסתומה לפתוחה
 סי' של"ג סדר עשיית עורות של גוילין
 סי' של"ד ס"ח שחסר פסוק אסור לקיימו וסמך
 לשיטות

ה' מזוזה

סי' קל"ז בתים ופתיחים החייבים במזוזה ומקום הנמחה
 דיני כתיבתה ובדיקתה

ה' בלאי בגדים

סי' ס"א אסור לתפור בגד למר בצגד פשתן אפי'
 צמשי
 סי' ס"ב אסור לתפור בגד למר צמשי פשתן אפי' כריס
 וכסחות ופיר' שוע טווי ונח
 סי' ס"ג אי בעינן ג' שוע וטווי ונח או לא

ה' פדיון בכור

סי' מ"ז סדר הפדיון ודיניו

ה' חלה ותרומה

סי' יו"ד חלה שנתערבה בצבא
 סי' מ"ו לענין הפרשת חלה ושיעורה
 סי' קכ"ג בת ישראל הנשאח לכהן ומת והיח בת שנשאח
 לישראל אפי' אמו אוכלת בתרומה

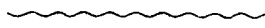
ה' גדוי וחרם

סי' ל"ג לבור דגורו עלויהו מילתא בחרס דלא למעבד
 ובחר הכי מתחרטין דא"י למיקם בו יכולין
 לבטלה
 סי' ל"ו צעיא דלא איפשיט' במזוד' הוי כתיקו דרבנן
 לקולא
 סי' מ' קהל שהחרימו התרתו כמו בשבועה
 אין שמתא קצבה אלא כפי מה שרואין הקהל או צ"ד
 ומי שהחרימוהו הקהל מלין את בנו וקוצרין אוחו
 סי' מ"א מי שנידוהו סתם יכולים לדבר עמו אם לא
 שפירשו

סי' קכ"א למ"ש בקרא משולם בכחובים כל עוף למימי
 וב ארס לדומה לו
 סי' קכ"ב למ"ש ר"י בפי' אין דורשין ששיער וקרא
 שמות נגד מעלה כאדם שקורא שמות לחברי חבירו
 סי' קכ"ז למ"ש רבי בנאה הוה מליין מערתא
 סי' קכ"ח פירוש מ"ש רבה בב"ח היבא דשקא ורקיעא
 סי' קל"ל כתיב לא תתגודדו וזירמיה כתיב לא יספדו
 ולא יתגודדו קשו קראי אהדדי
 סי' קמ"ד פירוש מ"ש מעשה בראשית בקומתן נבראו
 לדעתן נבראו ללבוין נבראו
 סי' קע"ח יו"ד מילי דחסידותא דנהג רב וחלמידיו כל
 א' וא' החזיק בא' מנהון
 סי' קל"ח מלה מזואר העוף מותרת
 סי' ש"ז החילוק שיש בין יסוד נביאי' למנהג נביאים
 ח"ו ש"ל ב"ע

סי' י"ג מ"ש רבי יוחנן שלוש מאות משלים הו"ל לר"מ
 סי' י"ד לידע מה דהיה שונה ר"א ש' הלכות בנטיעת
 קישואין
 סי' ח"י אבוב דשמואל אחאי לא נקרא בשמו
 סי' י"ט יואב ו' נרויה למה נקרא בשם אמו
 סי' ק' ממשא רבינו עד הלל הזקן היו ת"ר סדרי משנה
 סי' כ"ב וסי' שכ"ח שיעור הלוג כמה הוי
 סי' כ"ג פירו' אומרם ז"ל עם הארץ אסור לאכו' בשר
 כו' או לנחרו ביוה"כ
 סי' כ"ט חילוקי עבירות שבחורה לכמה חלקים מתחלקים
 סי' ע"ג מ"ש ד' רוחות משבות בכל יום ורוח דרומית
 קשה מכולם ואלמלא בן כך מעמידה
 סי' ע"ד שיחא דקליס איך הוא
 סי' ק"ז שמט איסור הסתכלות במראה
 סי' קי"ט הרבה פעמים איחא בתלמודא שמועו' שנחמרו
 בחוך מעשים וגופה דשמעתא לא נאמרה בדוכת'
 אחריתי

תשובה מחרב מוחרר"ש הלוי

זל"ה לה' נזירות

אדם מן הגדרי' והשבוטות כבורח מן הנחשים השרפים נוסף על זה כמוני היום נבוך בטרדות עמוס ציגומות ובחלואות אבל מה לעשה הפעיר לי השואל עד בוש ומה גם האי מקרי דרדקי גברא דדייק ועוסק בחלמדי' ומלליחס עמו אמרתי לערכה דברי אלה לפני מרגא ורבנא גלי חיס משבר סלעים לארורו במרחים דולה מים מזרות עמוקים באר מים חיים הגאון המופלא ריש גלות' כמהר"ר חיים שבתי נר"ו יסקיף ויראה בעין שכלו ואם שגיתי יורני ויאמר לי ואם אמת יהגה חכי יחזקאו במסמרות תורה היא וללמוד אני לריך וזה הסלי בס"ד. גרסינן בפ"ב דמ"ז עלה דההיא מחני' הריני מיר ע"מ שאהיה שוחה יין ומטמא למתים כו' ה"ז מיר ופרשי' טעמא בגמ' משו' דמתנה ע"מ שכחוב צתו' והקשו החוס' וח"ל דמירוח א"א להקניו' ע"י שליח ובעי' דומיא דבני גד ובני ראובן שנחקיו' ע"י יהושע שליח משה והחס מהני תנאה לבטל המעשה ולא בעלמא וחירו' אחרי שאחרי' יכולים להבי' קרבן מירו' תחזיו חשיב כאלו כל המעשר נעשה ע"י שליח עכ"ל החוס' מעשה איכו למשדי ביה נרגא ולומ' דמירוח שמשן דלית ביה קרבן לא מהני תנאה וליכא למימ' כיון דמשכחת דאפשר להקניו' ע"י שלי' דהיינו הבאת קרבן בשאר מירוח אע"ג דבני מירו' שמשן לא משכחת שפי' קרי' תנאי דאפשר להקניו' ע"י שליח כיון דבשאר מירו' משכח שכיח הא ליחא דגרסי' בפ' המדי' על הא דאמר תנאי דא"א להקניו' ע"י שליח לא הוי תנאה פריך תלמודא והא ביאה דא"א להקניו' ע"י שליח ואית ביה תנאה ומתוך משום דאתקוש הויית אהדי משמ' דאי לאו דאתקוש הוי' אהדי לא הוה מהני תנא' אע"ג דמשכחת גבי קדושי כסף וטטר דאפשר להקניו' ע"י שליח גבי קדושי ביאה לא הוה מהני תנאה אי לאו משום דאתקוש הויית אהדי'.

יען כי ילא שס רע על ראובן ובלא האיש ראובן וקבל עליו במירוח שלא ללמד תלמידיו לא גדולי' ולא קטנים בשום מקום שבעול' מהיום עד סוף חדש אלול משנת התי"ד ליצירה וכה ביטה בשפתיו וכך אמר בפיו הריני מיר כשמשון ב"מ בעל דלילה שד"ע שפ"ע אס אלמו' תלמי' בין גדולים בין קטנים כו' בכל מקום שיהיה תחת כל השמים מהיום עד תשל"ו י' שני וב' חדשים וחצי' נמיים מהיום י"ד לחדש תמוז שאנו בו שהוא עד סוף חדש אלול משנ' התי"ד ליצירה אס אלמו' תלמידים בין גדולי' כו' בכל מקום שיהיה בעול' בזמן ה' הריני מיר כשמשון ב"מ ב"ד שד"ע שפ"ע ואס לא אלמוד תלמידיו בזמן ה' איני מיר את כל זה ביטה האיש ראובן בשפתיו בפנינו ב"ד הבאי' על החתום ויהי האיש הזה נע וגד בארך בניו נודדים ללחם ואין קורא בגרון בראש הומויות צפתחי שערים ווי לן דמייחנא ווי לן דמייחנא וליח דאשגח ביה ובעוונות הרבי' היחה שריפה בעיר ובאו שוללים צביתו ונטלו כל אשר לו וילאו בניו ערומים בחוסר כל וראה העני כי אין לו יכולת העמדה וקיום אס לא יחזור למלאכתו הראשונה וחזר ואסף וקבץ תלמידיו ואינו יכול לעסוק עם התלמידים כחפצו ורצונו הן מחולשת גופו והוא מפני שאינו שוחה יין הן מכאב הראש והם בעיניו מפני כובד השער ונתחר' על מירוחו עד שאל האיש שמה שהזיר צפה היה מבטלו בלב וע"כ ביטה בשפתיו מפני שאיימו וגומו אוחו והיו מפקפקים לשומו צבית הסהר עד שענה א' מחוסר ואמר אי אתה יכול ללאת מכאן ולהמלט את נפשך אס לא תקבל עליך במירוח שמשן שלא ללמד תלמידיו אז השיב כבעם טוב טוב והיה מבטל בלבבו עתה שאל אס חייב להסתכן בגופו ולנהוג מירוחו אס לאו ושכמ"ה'.

התשובה כבר הזכירו לנו ח"ו לעולם יתרחק

רבן עלה דר' מאיר גבי מחגי' דלחולין לא אול' לך כ' דר' מאיר בעי חנאי כפול דילי' מחנאי בני גד ובני רא' ואיכא מאן דפסק כרבן דפליגי עליה ואיכא מ"ד כרבי מאיר דאפי' בדברי בעגי' דומיא דבני גד ובני ראובן כ"כ הרא"ש בפסקיו יע"ש נקטו' דניד שמדר עלמו על חנאי ילפי' דומיא דבני גד ובני ראובן פלוגתא דרבנחא היא ומידי ספיקא לא נפקא.

עוד איכא נד אחר להקל כחב המרדכי בב"מ ח"ל מלמחי כחוב בני חרס שמדרי' ללדקה אם יתקו בקוביא הוי אסמכת' כיון דבהדיט לא קני לא שייכ' למירתו לגבוה כממירתו להדיט והכי נמי מוכח בסמו' דקאמר הרי"א רבי יאודה משום ר' טרפון היא דאמ' אין אח' מהס מיר ומשום דהוי אסמכתא ע"כ וגר' ודאי הבנת ההגהה דאע"ג דר' טרפון מקרא' יליף לה דכתיב כי יפליא כו' לא נתנה מירות אלא להפלאה כבר הקשו החוס' בפ' זה צורר עלה מ"ה דמאן דסבר לא נתנה מירות אלא להפלאה סבר דמלחק בקוביא פסול בין שיש לו אומנות אחרת בין שאין לו איך שיהיה נקטו' דרבי טרפון דסבר אין א' מהס מיר סבר דאפי' דבר שאין בידו כלל כמו משחק בקוביא שאינו יודע אם ינצח אם לאו אפ"ה הוי אסמכתא דומיא דמירות דמלחא דלא ידע לא הוי מיר ומנה נשמע לרבן בדבר דמדור רבן דהוי אסמכתא כגון שבידו קלח כגון הרי"א ואי לא מוצינא כדאזיל אפורוחא חול שפט סבר כיון שיש בידו קלח לא גמר והוי אסמכתא אבל שאין בידו כלל כגון משחק בקוביא דאינו יודע אם ינצח אם לאו ואפ"ה החנה גמר והקנה זו היא סברת רבן ומנה היכא דנדר במיר במלחא שיש בידו כגון בל"ד דקאמר אם אלמוד תלמידים שהוא דבר שבידו הוי אסמכתא דמדור' טרפון נשמע לרבן דתלמודא סבר דבדבר דלא הוי מיר הוי אסמכתא גבי ידיה ה"ה לרבן זה נר"ל הבנת ההגהה.

ובחב הרמב"ן סי' רנ"ה שכל דבר שאסור על עלמו שלא מחמת אוחו דבר אלא דרך קנס קיל משאר נדרים ולא בעיני' חרע' דמעיקר' ובחרע' דהשתא סגי והביא ראיה מהבי' דא"ל הקב"ה למשה במדן נדרת לך והחר נדרך במדן דמשה ב' נדרים נדר א' שלא ירד למזרי' וא' שלא ילא ממדן כדי שיחן לו לפורה בחו לאש' ועל ירידה מזרי' הוא שמאל לו פתח כי מחו כל האנשים ואי משו' ליר' למזרים בניבואה נולד הוא ואי משום חרע' מי נחרעט שלא היה רוצה לפורה אשחו ואפי' שלא מחמת נולד אן סהדי דאי לאו נולד זה לא היה מתחרעט ע"כ ראיה ראשונה:

עוד ראיתי לאסמכתאי כחבו החוס' בפרק המדיר על הא דלמרי' הרי את מקודש' ע"מ שאין לך עלי שאר וכסות כו' חנאו בטל וכתבו התו' ח"ל דאי לאו דילפי' מחנאי בני גד ובני ראובן ה"א דאין שום חנאי מבטל המעשה ואפי' לא יתקיי' בסופו המעשה קיים והשת' דילפי' מהתם דוקא דומי' דהתם דאינו מחנה עמ"ש בחורה ילפי' מדברי התו' דכל חנאי שאינו חנאי בני גד ובני ראובן שהוא בדבר הרשו' אינו חנאי מעשה איכא למי' בל"ד דהוי מ"י שמשן דלית ביה מלחא דאפשר להתקיים ע"י שליח וגם הוי בדבר מלוא דרמי' עליה דקס' שחייב אדם ללמד חורה את בנו כך חייב ללמד את בן חבירו ואי אחי ידיה ומאי ללמדו חורה חייב ללמדו נר' דכי האי גונא חנאי בטל ומע' קיים כיון דלא דמי לחנאי בני גד ובני ראובן שהוא חנאי בדבר הרשו' חו עומד וזוהו דלעולם אינו רול' בקיומו של מר זול' בקיום החנאי ואם חנאו לא מצי להתקיים לא רצה להיזח מיר וכסבו' שחנאו מצי להתקיי' הוא דנד' ולביה אנסיה וטעה דמי למה דגרסי' בפ"ב דמיר הרי"א מיר ואמר סבור הייתי שחכמי' מחירין לי מפני שאיני יכול לחיו' בלא מין או שאני קובר מחי' ה"ז מותר ואמ' טעמא בגמ' משום דנדר' אונסים הוו וכתב רש"י דלהכי קרי ליה נדרי אונסי' לביה אנסיה שהוא סבו' שיתירו לו חכמי' דלמרי' במסכת שבווע' כו' והכא נמי איכא למי' הכי שהוא סבור דחנאו קים ואם לא ישב ללמו' תלמידי' אינו מיר ולביה אנסיה חו אינו כדפי' וליכא למי' אדרבא כיון דחנאו לא מצי להתקיי' ע"י שליח הוי חנאי בטל ומע' קיים והכי חק במחגי' הרי"א מיר ע"מ כו' מחנה ע"מ שכתוב בחורה וחנוא בטל והכא נמי בל"ד כיון דא"א להתקיי' ע"י שליח חנאו בטל ולעולם הוי מיר לא היא דהרי"א דמחגי' מיירי שנתכן להיזח מיר מדבר א' ומשאר דברי' שאסר' חורה לא רצה להזיר עלמו כיון שר"י להזי' עלמו מדבר א' חל עליו המירד' אבל מי שלא על' בלבו להזי' מיר אלא לכשילמו' תלמידי' טעה בלישמי' דשנאו בלשון חנאי וכסבור דככי האי גונא חנאו קיים לכשילמו' תלמי' ולא קודם זה וחנואי בני האי גונא לעול' הוי מיר כונתו לא היה אלא לכשילמו' תלמידים ולא קודם וכיון דבתנאי זה לעולם מיר שאין ק כוונתו לא חל עליו מירות:

איברא דהאי פלוגתא דרבנחא היא כחב הרי"ב"ש בס' קל"ה דהרמב"ן כחב דלא בעי' דבר שאפשר לקיימו ע"י שליח אלא בדברים שבין אדם לחבירו אבל מדר שמדר עלמו ביו' לב"ע לא ור' דהא מילת' בפלו' דפליגי

ואני תמיה על דבריו של הרב ז"ל דהא בס"י רע"ג
 בתשובה כתב בהדיא פתחים הוא דאין פותחין אבל
 פותחין בחרטה מחמת נולד ולפי דברי הרב מאי ראייה
 מייחתי ממה דקאמר דאי לאו משום חרטה אק סהדי
 דאי לאו נולד לא היה מתחרט ומאי הוי חרטה דמחמת
 נולד פותחין בה ו"ע. ומאי דכתב הרב ז"ל דב' שבועות
 הו' מדברי רש"י נראה דלא ס"ל הכי דכתב במדן
 גדרת כו' ויחרו הדירו למשה מפני אוחס אנשים
 המבקשים להורגו משמע דליחא שום שבועה אחרת.
 עוד הכריע הרמב"ן דחרטה דמעיקרא לא בעי
 בדרך כי האי גוונא מלדיקוהו דלדיקוהו ודאי לא נחרת
 חרטה דמעיקרא והיה רוצה שיחחק נבוכדנצר ראשו ויש
 לתמוה דבס"י רע"ג כתב הרב ז"ל ח"ל אס חמא' נדרו
 של דליקוהו קך היה וסתמא דמלתא אס לא רצה לישבע
 היה הורגו ואפ"ה חלה שבועתו לא היה דהסס לא
 אישבע דליקוהו מחמת אונס דלא אמר ליה ואי לא
 קטילנא לך כו' וכיון דבההיא שעתא לא הוי אונס של
 מיחא שפיר הוה מצי להחרט חרטה דמעיקרא ועוד
 דהיה מצי להחרט חרטה דמעיקרא כשהשביעו נבוכדנצר
 היה יכול ליסבע ומצטלו בלבו וכההיא דרבי עקיבא
 שהיה נשבע ומצטלו בלבו לברר על אוהו עו פנים שהיה
 תמור והכא נמי הוה שרי ללדיקוהו למעבד הכי אי הוה
 אונסא בדבר וכע"ז ח"ע.

ואני תמיה על דבריו של הרב ז"ל דהא בס"י רע"ג
 בתשובה כתב בהדיא פתחים הוא דאין פותחין אבל
 פותחין בחרטה מחמת נולד ולפי דברי הרב מאי ראייה
 מייחתי ממה דקאמר דאי לאו משום חרטה אק סהדי
 דאי לאו נולד לא היה מתחרט ומאי הוי חרטה דמחמת
 נולד פותחין בה ו"ע. ומאי דכתב הרב ז"ל דב' שבועות
 הו' מדברי רש"י נראה דלא ס"ל הכי דכתב במדן
 גדרת כו' ויחרו הדירו למשה מפני אוחס אנשים
 המבקשים להורגו משמע דליחא שום שבועה אחרת.
 עוד הכריע הרמב"ן דחרטה דמעיקרא לא בעי
 בדרך כי האי גוונא מלדיקוהו דלדיקוהו ודאי לא נחרת
 חרטה דמעיקרא והיה רוצה שיחחק נבוכדנצר ראשו ויש
 לתמוה דבס"י רע"ג כתב הרב ז"ל ח"ל אס חמא' נדרו
 של דליקוהו קך היה וסתמא דמלתא אס לא רצה לישבע
 היה הורגו ואפ"ה חלה שבועתו לא היה דהסס לא
 אישבע דליקוהו מחמת אונס דלא אמר ליה ואי לא
 קטילנא לך כו' וכיון דבההיא שעתא לא הוי אונס של
 מיחא שפיר הוה מצי להחרט חרטה דמעיקרא ועוד
 דהיה מצי להחרט חרטה דמעיקרא כשהשביעו נבוכדנצר
 היה יכול ליסבע ומצטלו בלבו וכההיא דרבי עקיבא
 שהיה נשבע ומצטלו בלבו לברר על אוהו עו פנים שהיה
 תמור והכא נמי הוה שרי ללדיקוהו למעבד הכי אי הוה
 אונסא בדבר וכע"ז ח"ע.

ואני תמיה על דבריו של הרב ז"ל דהא בס"י רע"ג
 בתשובה כתב בהדיא פתחים הוא דאין פותחין אבל
 פותחין בחרטה מחמת נולד ולפי דברי הרב מאי ראייה
 מייחתי ממה דקאמר דאי לאו משום חרטה אק סהדי
 דאי לאו נולד לא היה מתחרט ומאי הוי חרטה דמחמת
 נולד פותחין בה ו"ע. ומאי דכתב הרב ז"ל דב' שבועות
 הו' מדברי רש"י נראה דלא ס"ל הכי דכתב במדן
 גדרת כו' ויחרו הדירו למשה מפני אוחס אנשים
 המבקשים להורגו משמע דליחא שום שבועה אחרת.
 עוד הכריע הרמב"ן דחרטה דמעיקרא לא בעי
 בדרך כי האי גוונא מלדיקוהו דלדיקוהו ודאי לא נחרת
 חרטה דמעיקרא והיה רוצה שיחחק נבוכדנצר ראשו ויש
 לתמוה דבס"י רע"ג כתב הרב ז"ל ח"ל אס חמא' נדרו
 של דליקוהו קך היה וסתמא דמלתא אס לא רצה לישבע
 היה הורגו ואפ"ה חלה שבועתו לא היה דהסס לא
 אישבע דליקוהו מחמת אונס דלא אמר ליה ואי לא
 קטילנא לך כו' וכיון דבההיא שעתא לא הוי אונס של
 מיחא שפיר הוה מצי להחרט חרטה דמעיקרא ועוד
 דהיה מצי להחרט חרטה דמעיקרא כשהשביעו נבוכדנצר
 היה יכול ליסבע ומצטלו בלבו וכההיא דרבי עקיבא
 שהיה נשבע ומצטלו בלבו לברר על אוהו עו פנים שהיה
 תמור והכא נמי הוה שרי ללדיקוהו למעבד הכי אי הוה
 אונסא בדבר וכע"ז ח"ע.

ואני תמיה על דבריו של הרב ז"ל דהא בס"י רע"ג
 בתשובה כתב בהדיא פתחים הוא דאין פותחין אבל
 פותחין בחרטה מחמת נולד ולפי דברי הרב מאי ראייה
 מייחתי ממה דקאמר דאי לאו משום חרטה אק סהדי
 דאי לאו נולד לא היה מתחרט ומאי הוי חרטה דמחמת
 נולד פותחין בה ו"ע. ומאי דכתב הרב ז"ל דב' שבועות
 הו' מדברי רש"י נראה דלא ס"ל הכי דכתב במדן
 גדרת כו' ויחרו הדירו למשה מפני אוחס אנשים
 המבקשים להורגו משמע דליחא שום שבועה אחרת.
 עוד הכריע הרמב"ן דחרטה דמעיקרא לא בעי
 בדרך כי האי גוונא מלדיקוהו דלדיקוהו ודאי לא נחרת
 חרטה דמעיקרא והיה רוצה שיחחק נבוכדנצר ראשו ויש
 לתמוה דבס"י רע"ג כתב הרב ז"ל ח"ל אס חמא' נדרו
 של דליקוהו קך היה וסתמא דמלתא אס לא רצה לישבע
 היה הורגו ואפ"ה חלה שבועתו לא היה דהסס לא
 אישבע דליקוהו מחמת אונס דלא אמר ליה ואי לא
 קטילנא לך כו' וכיון דבההיא שעתא לא הוי אונס של
 מיחא שפיר הוה מצי להחרט חרטה דמעיקרא ועוד
 דהיה מצי להחרט חרטה דמעיקרא כשהשביעו נבוכדנצר
 היה יכול ליסבע ומצטלו בלבו וכההיא דרבי עקיבא
 שהיה נשבע ומצטלו בלבו לברר על אוהו עו פנים שהיה
 תמור והכא נמי הוה שרי ללדיקוהו למעבד הכי אי הוה
 אונסא בדבר וכע"ז ח"ע.

איכ' לאסחפוקי הכי' דכתב המרדכי חי' אמרי' בשלש' דאסמכ' אפי' במדרים לאו כלום הוא ואת"ל דל"א הכי בנ"ד דאומר דאיו יכול לעמוד בלא גלוח ובלא יין מעט להמייק את נפשו שרי במיר בלא שאלת חכס כדפי' לעיל ולא יכא אלא פתח כתב הרב המצ"ט ז"ל דפתח משוי ליה כמדרי עשות והתרת חרס מדרבנן הוי ובמירוח שמשון דלא שייך שאלת חכס הרי מותר וכיון דאיכא כל הכי ספיקי ראוי להקל ומה גס במירוח כה"ג דקיל טפי דכוותה גבי מדרים במרטה דהשתא סגי כדפי' לעיל דכת' הרשב"א :

עוד ראיתי טענת האיש שטען כשהדירוהו אמרו לו קודם לא ימלט מכאן ואיימו אותו להוליכו לבית הסהר זה כי ראה כי כלתה אליו הרעה היה נודר ומצטל בלבו וכה"ג דברים שבלב הוא דברי' דומיא דההיא דר"ע שהיה נשבע ומצטל בלבו ואע"ג דדברי' שבלב לא הוו דברי' דתנן מדר' להרנים כו'. ופריך כיון דאסר כל פירות איחסרו עליה ומשני בלומ' בלבו היום משמע דאי לא היום לא הוה שרינן שאני התם דאינן מתיין אותו אלא לחטוף הפירות אבל בלומסא דגופא לא בעינן כלום ופטור משבועתו ורואיה מההיא דאמר רב אחא בר יעקב על דא מודעא רבה לאורייחא א' רבא הדור קבלוה בימי הששורש משמע דאי לאו אהדרו וקבלוה לא הוו מיגעשי השבועתייהו וליכא למימר כיון דמזוה לשמוע דברי חכמים וכמו דאמרו גבי גט הכא נמי איכא למימר הכי לא היא התם דידיעי רבנן דדינא הוא לכוף לגרש אף הוא גמר ומגרש משום מזוה לשמוע דברי חכמים אבל בנ"ד דאיכו נווה כי הוא נקי כפיס ובר לבב ושקר העידו עליו ודאי דליכא למימר מזוה לשמוע דברי חכמים דרבנן אסהדוהא הוא דסמכי ואי הוו ידעי דסהדי שקרי נינהו לא הוו חכמיה אבל איכו ידע בנפשיה דלויביס הוא דאפקוה לקלא לית ביה מזוה לשמוע דברי חכמים מאי דעבדי ליה הוי אונס כה"ג דברי' שבלב הוו דברי' דאפילו במקום לית ביה אונס אלא שאין יכול לפרש דבריו כתבו החוס' בריש השולח דדברי' שבלב הוו דברי' ואפי' ר"י פליג היינו היכא דלא אינן אבל היכא דאינן פשיטא דהוו דברי' זה נ"ל אך בהסמכת הגאון המופלג ראש גולה אריאל נר"ו משתחוה מרחוק נושק רגלפת רגלי :

ולא אחי ש"מ דבכל גוונא הוא מדירו מה שאין כן גבי מקדים דאית ביה כבוד ותפארת ומכבדים אותו והקהל כאשר כתב והאריך הר"ס ז"ל מסתמא אדעתא דהכי חקדים במקום שהולך להתפלל להוציא החפנים ולהוליקם : ולעיקר קושיא מהרי"ב ז"ל כותבא ונתן בהלכה הנני דן בקרקע ואומר דיש לחלק ולומר בנדריס שומד בינו לבין עמנו ולא שייכי להחנ' בלחרימי וגם הוא לא נחית ללחנויי שום תנאי כי האי גוונא סמכינן אלאומדל' אבל ההיא דגטין דאי לא אחינא כו' נחיתה ללחנויי תנאי' דשייכי לגווייהו כיון דנחיתה ללחנויי וקא מחני הו"ל ללחנויי נמי אונסא דשכיחא :

ועוד נראה לחלק ולומר דלא דמי ההיא דפסוק נהרא דלמ' אונסא דשכיחא שאני דהתם כיון דאיחרמאי ופסק נהרא הוה ליה ללחנויי ומדלא אחי גמר לגרש אבל בההיא דהר"ס אין לו לחוש שיגרשוהו והקהל וילא דכילי האי לא חסיק אדעתיה :

עוד ראיתי להרב הכהן ז"ל בסי' הת' דכתב דרבינו ירוחם לא ס"ל כהר"ש דלרבינו ירוחם אונס דשכיח מדלא אחי אמרינן גמר ונדר ומדברי הר"ש נר' דאפי' בלומסא דשכיח לא אמרינן הכי דכתב הר"ש מי שגדר לתת לבתו ונתקלקלו החובות וכתב דאדעתא דהכי לא מדר אלא לשלם מחובות אבל למכור ביחוס ולשלם ולמות ברעב לא ואע"ג דעניוה שכיחא כדפחב הרב ז"ל ולדעתו נראה דמצינן לחווק שלום ביניה' דגבי נהרא דאיחרמאי דקא פסק ממילא ולאונסא דשכיחא הוא הוה ליה ללחנויי ועוד כיון דנחיתה ללחנויי בהדיא הוה לי לאסוקי דעתיה וללחנויי נמי אונסא דשכיח' אבל בההיא דנתקלקלו החובות לא אחי בהדיא ולה מדי וגם מסבר סבר עבד לזה לאיש מלוה ויחן בעפר פיהו ליפרע חובותיו :

ועוד דהאי אומדנא עדיפא לא שביק איניש נפשיה למוח ברעב ואפי' במקום צריה נפשי' עדי' ליה הילכך באומדנא כי האי אמרי' דאדעת' דהכי לא נשבע דמי לאות' דר' שמעון בן מנסיא אבל בההיא דרי"ז ליכא אומדל' דמדיר נכסיו ללחרימי כדפי' לעיל :

בללא דמילתא בנ"ד איכא כמה ספיקי חדא דכיון דה"א להחקייס ע"י שליח מירוח שמשון כדפי' לעיל תנאי בטל ומעשה קיים והוא נדר כסבור דתנאו מני להחקיי' ואי תנאו ל"מ להחקיי' אדעתא דהכי לא מדר ואת"ל דבמדרי' לא בעי אפשר להחקיי' ע"י שליח כדכת' הרמב"ן

שמואל לבית הלוי

איסקופה הנדרסה